Brú að bættum lífskjörum

Kynning á samningi Samtaka atvinnulífsins við Starfsgreinasamband Íslands 1. nóvember 2022 til 31. janúar 2024

LÍFSKJARASAMNINGURINN

3. desember 2022

Birt með fyrirvara um prent- og reiknivillur

Meginmarkmið framlengingar lífskjarasamningsins

1. Styðja strax við kaupmátt launa
2. Veita heimilum og fyrirtækjum fyrirsjáanleika
3. Skapa forsendur fyrir langtímasamningi

Í hnotskurn: Brú að bættum lífskjörum

1

Bregðumst við verðbólgu og óvissu

- Verðbólga er 9,3% og óvissa um þróun hennar og vaxtatsigs. Enn fremur valda stríðsátök og aðrar sviptingar í heimshagkerfinu því að óvenju mikil óvissa er um framvinduna.
- Til að bregðast við því tekur samningur við af samningi og er lífskjarasamningurinn framlengdur til 31. janúar 2024.

2

Krónutölu-hækkanir strax

- Í anda lífskjarasamningsins er lögð áhersla á krónutöluhækkanir sem koma strax til framkvæmda:
    - 33.000 kr. almenn hækkun og 35.000 hækkun á grunntaxta
    - Ný launatafla tekur gildi og hagvaxtarauka er flýtt

3

Vinnum markvisst að langtímasamningi

- Unnið verður markvisst að nýjum langtímasamningi á samningstímabilinu og sú vinna er nú þegar hafin. Samningurinn felur í sér áætlun um viðræður um önnur atriði en launaliðinn
- Á grundvelli þeirrar vinnu og þegar óvissu léttir skapast forsendur fyrir nýjum langtímakjarasamningi

Lífskjarasamningurinn skilaði ótvíræðum árangri þrátt fyrir mótvind vegna heimsfaraldurs

Hærri laun

- 7% vöxtur kaupmáttar ✓

Aukinn sveigjanleiki

- Skref að styttri vinnuviku ✓

Lægri skattar

- Lækkun tekjuskatts ✓

Lægri vextir

- 2,4% vextir að meðaltali ✓

LÍFSKJARASAMNINGURINN 2019-2022

Kaupmáttur jókst síðustu ár þrátt fyrir djúpa efnahagslægð og vaxtalækkun skilaði mikilli kjarabót fyrir fyrirtæki og heimili

Ráðstöfunartekjur heimila og landsframleiðsla
Vísitölur (2011 = 100)

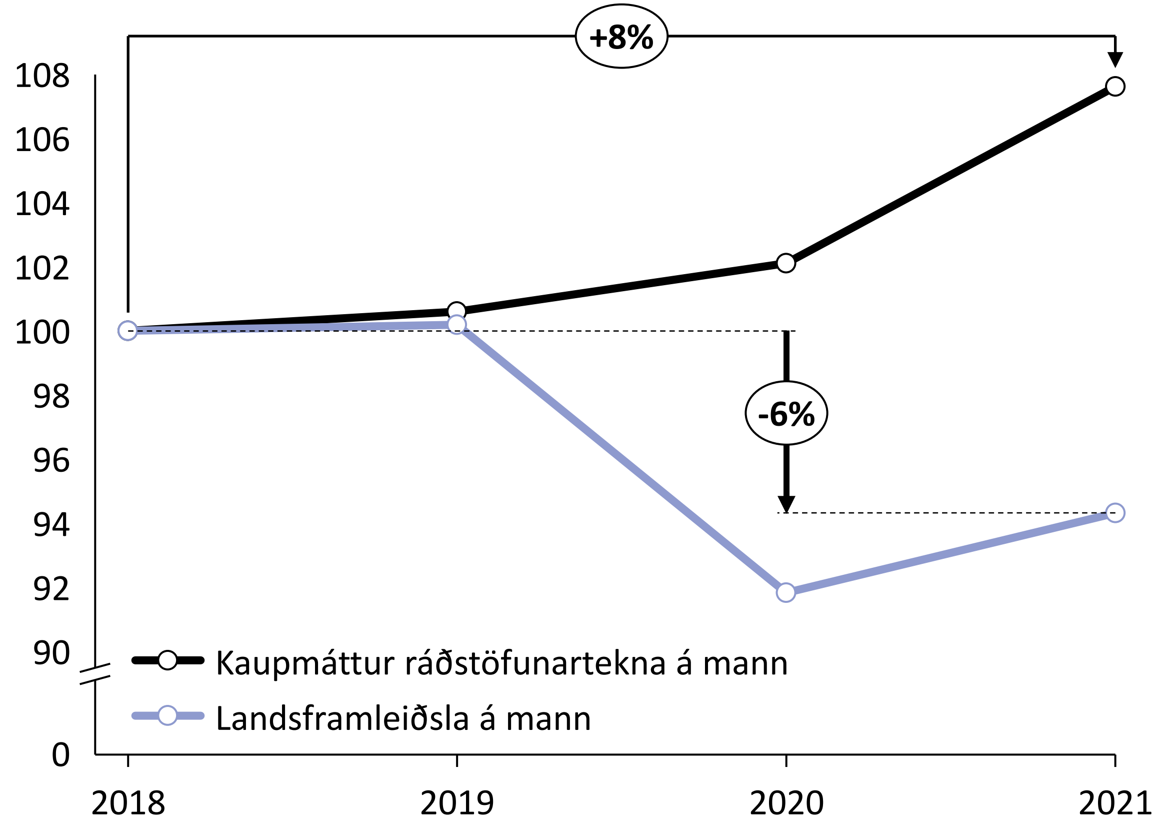

Óverðtryggðir íbúðalánavextir
Ársmeðaltöl (%)

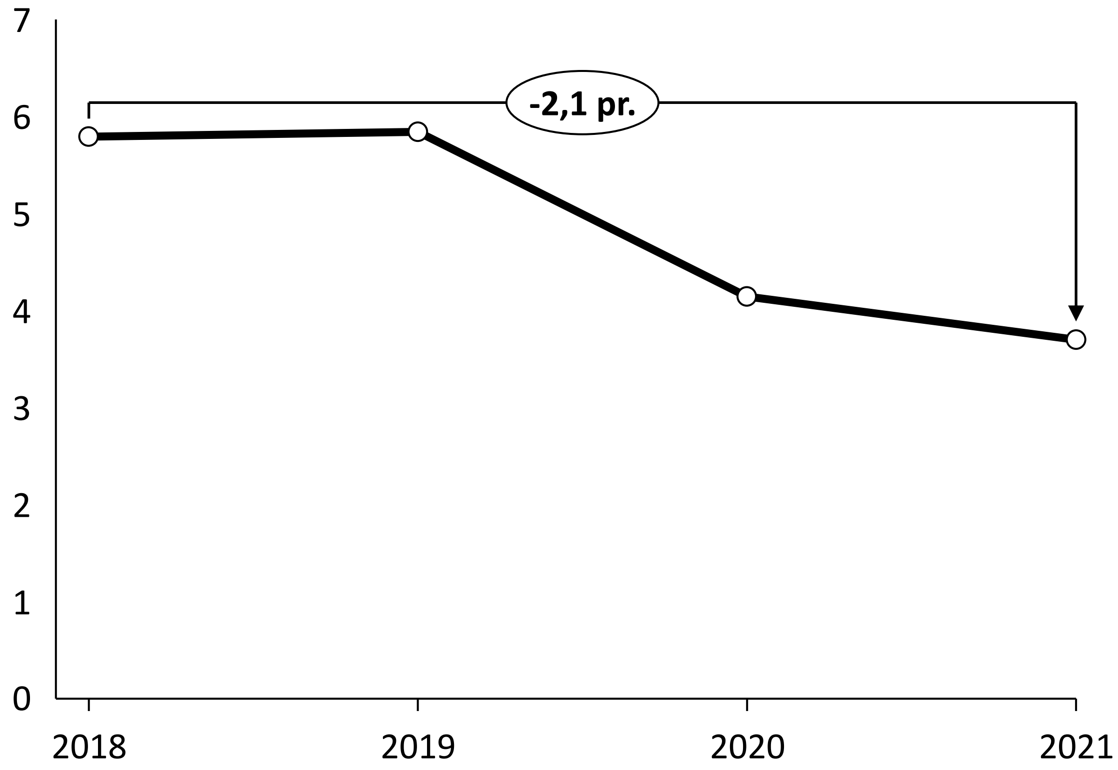

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Verðbólga og hækkandi vextir hafa hins vegar sett strik í reikninginn á nokkrum mánuðum

Verðbólga sl. ár
Vísitölur (2011 = 100)

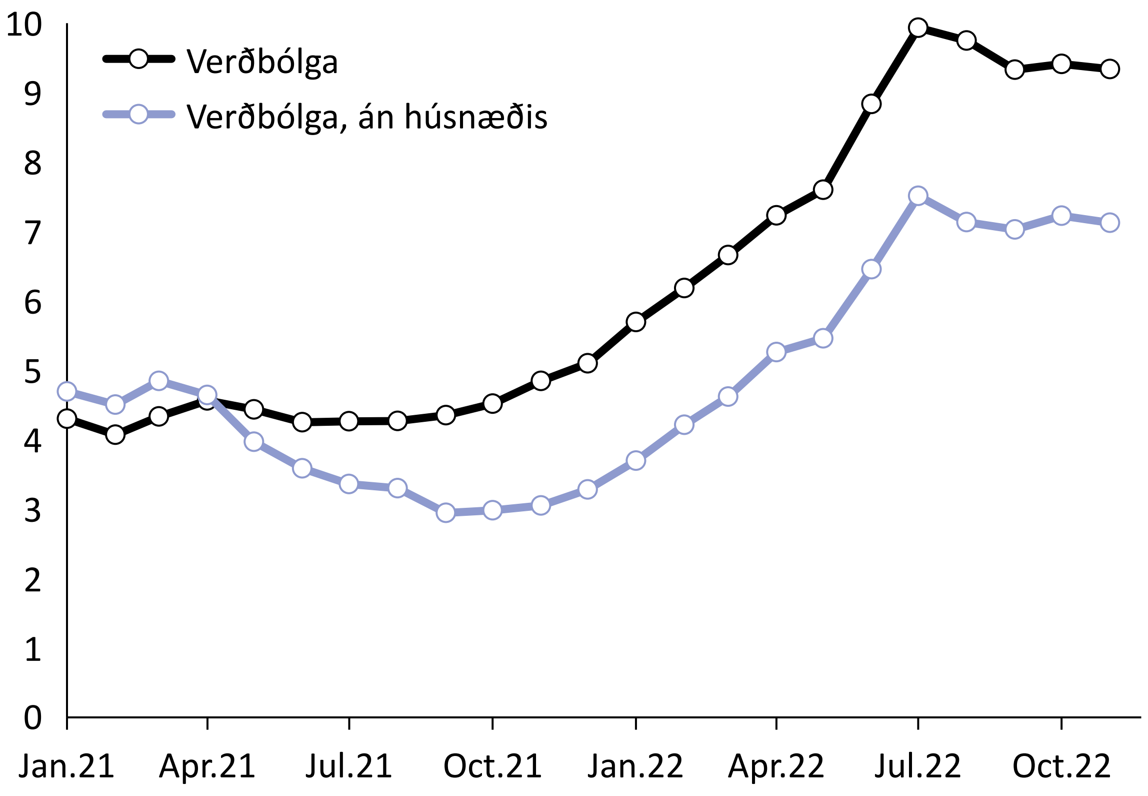

Meginvextir Seðlabanka Íslands
Ársmeðaltöl (%)

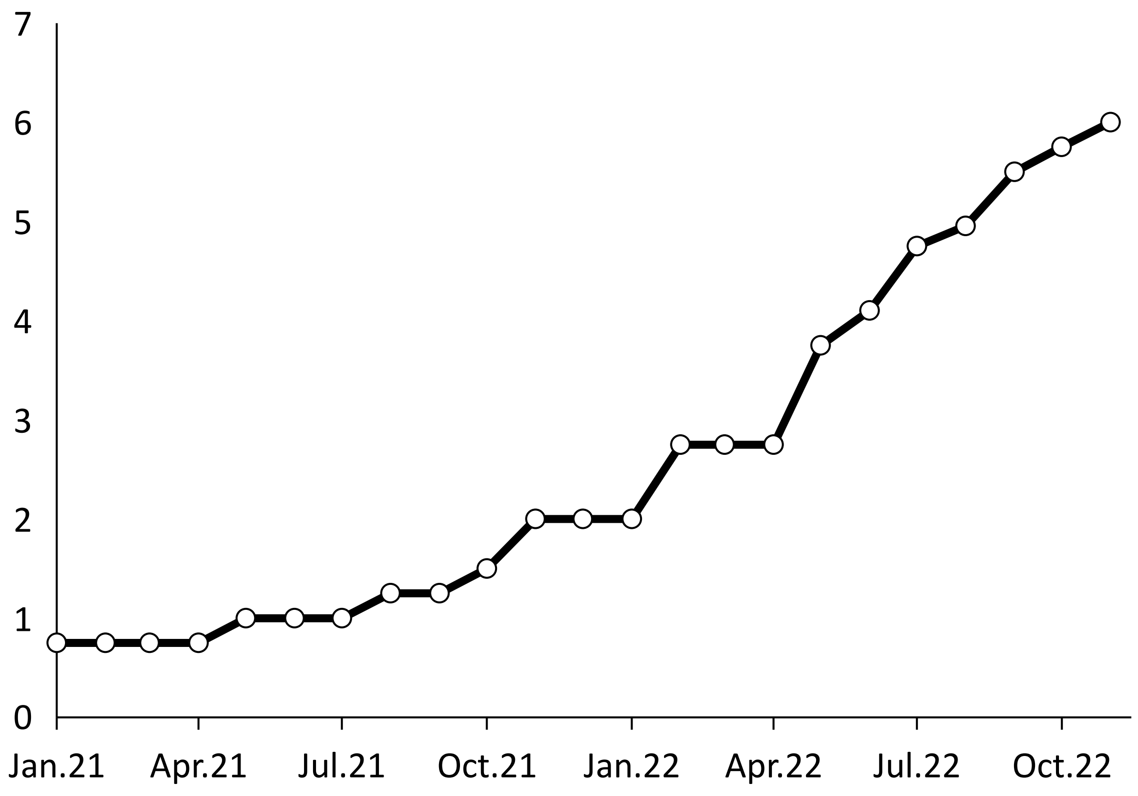

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

LÍFSKJARASAMNINGURINN

Tímasetningar skipta höfuðmáli þegar verðbólga heggur í kaupmátt

Samningurinn gildir 1. nóvember 2022 til 31. janúar 2024

	Samið fljótt	**Langdregnar viðræður**
Langur samningur	▪ Mætum þungri stöðu heimilanna strax (+) ▪ Allir taka mikla áhættu (−)	▪ Verðbólga heggur áfram í kaupmátt (−) ▪ Allir taka mikla áhættu (−)
Stuttur samningur	▪ **Mætum þungri stöðu heimilanna strax** (+) ▪ **Mætum mikilli óvissu í efnahagsmálum** (+)	▪ Verðbólga heggur áfram í kaupmátt (−) ▪ Mætum mikilli óvissu í efnahagsmálum (+)

Samningurinn er grundvallaður á krónutöluhækkunum í anda lífskjarasamningsins

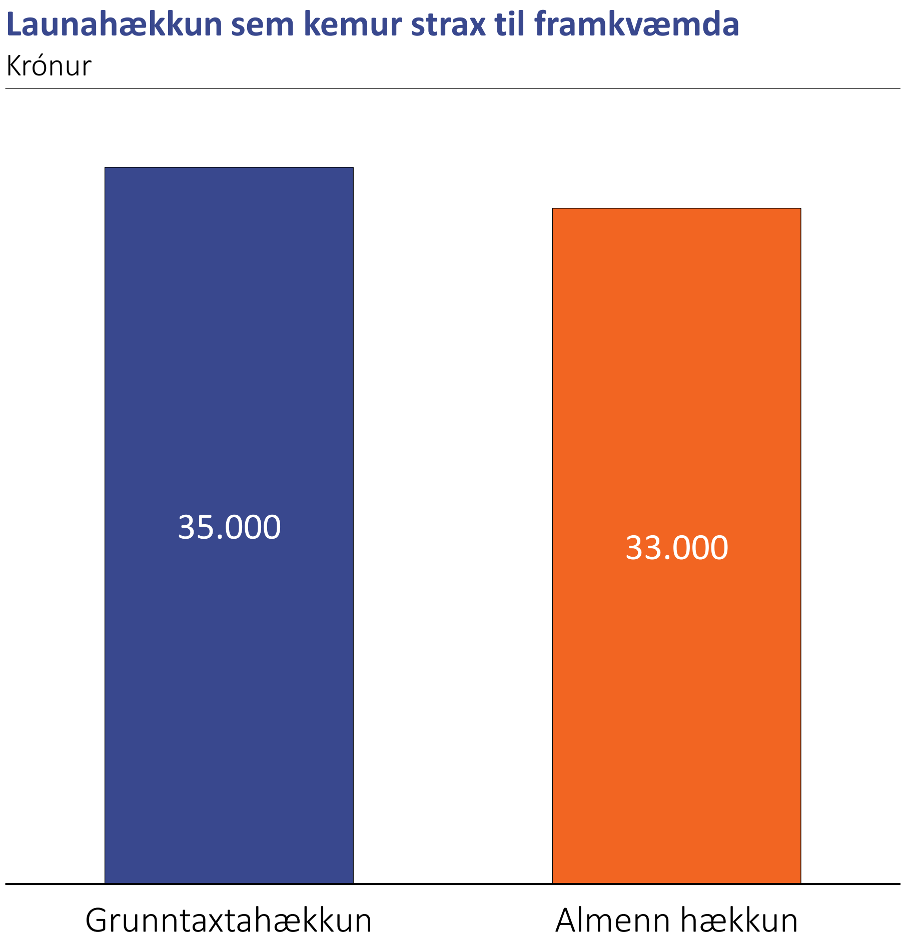

1. Krónutöluhækkanir
2. Hagvaxtarauki vegna 2022 sem átti að koma til framkvæmda 1. apríl 2023 er flýtt og er meðtalinn
3. Desemberuppbót 2023: 103.000 kr.
   Orlofsuppbót 2023: 56.000 kr.
4. Ný launatafla tekur gildi

LÍFSKJARASAMNINGURINN

Unnið verður markvisst að gerð langtímasamnings á samningstímanum

- Með framlengingu lífskjarasamningsins er **viðræðum um önnur atriði en launalið frestað**. Aðilar eru sammála um að vinna að neðangreindum atriðum eftir skipulagi með fundarstjórn ríkissáttasemjara ef þörf er á.
- **Gengið verður frá fundaráætlun** sem miðast við það að verkefni vinnuhópana verð lokið í samræmi við þær tímasetningar sem kemur fram hér að neðan að því **markmiði að samningur taki við af samningi**.

Skýrari kjarasamningar
Lokið í september 2023

Vinna við bókanir kjarasamninga
Lokið í september 2023

Afköst í tímamældri ákvæðisvinnu
Lok óákveðin

Menntun og fræðsla
Lokið í nóvember 2023

Vinnutími
Lokið í desember 2023

Aðbúnaður og heilsa
Lokið í desember 2024

Önnur atriði
Lokið í janúar 2024

Lífeyrismál
Lokið í janúar 2024

Vinna hafin

Vinna fyrirhuguð

Til umræðu á vettvangi ASÍ

LÍFS KJARA SAMNING URINN

Markmiðið er að byggja brú yfir í nýjan langtímakjarasamning við hagstæðari aðstæður

Skýrimynd að tímasetningum í samhengi við verðbólguhorfur

Verðbólga og launahækkanir[1]

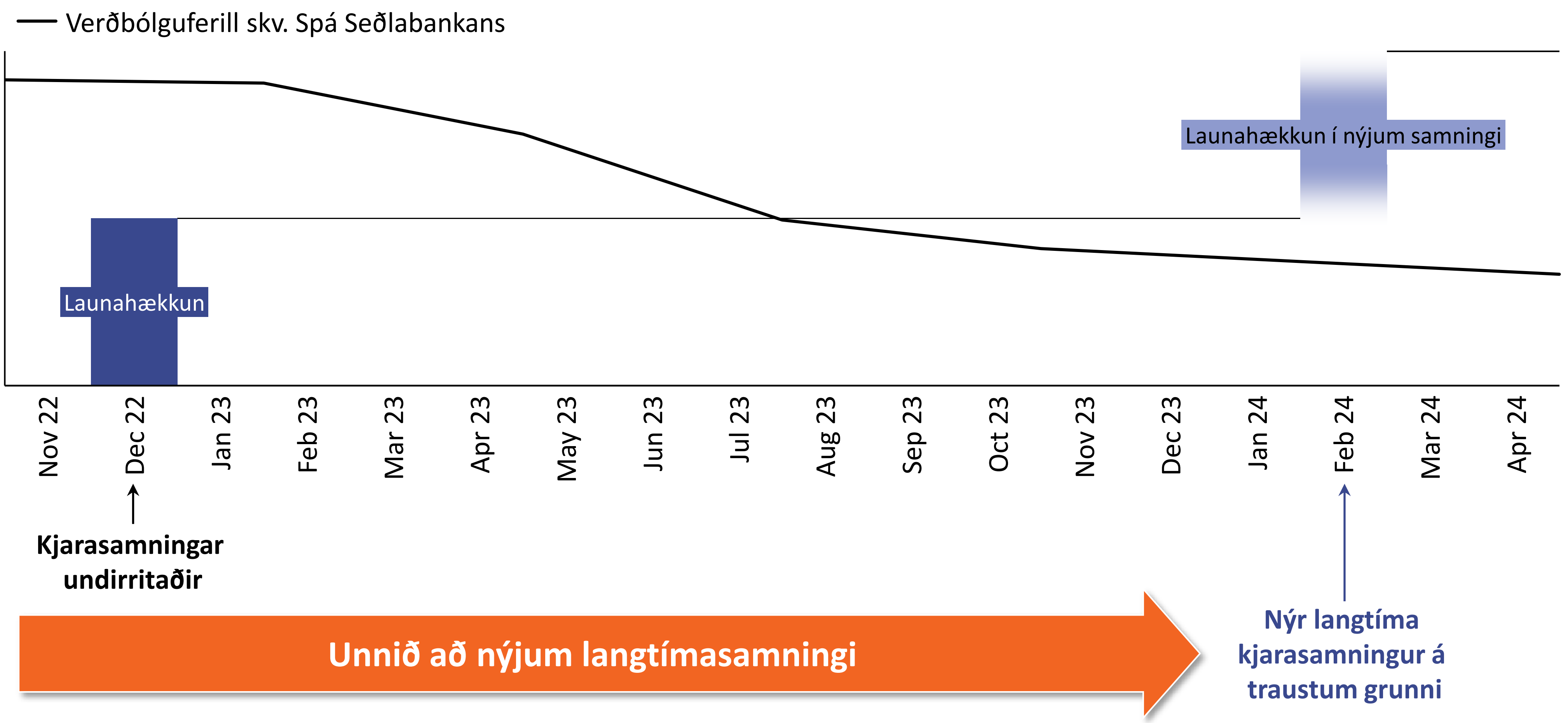

Heimild: Seðlabanki Íslands. [1]Verðbólga skv. spá Seðlabankans í Peningamálum 2022/4. Launahækkun 2024 óákveðin og sett fram til útskýringar

Í hnotskurn: Brú að bættum lífskjörum

1

Bregðumst við verðbólgu og óvissu

- Verðbólga er 9,3% og óvissa um þróun hennar og vaxtatsigs. Enn fremur valda stríðsátök og aðrar sviptingar í heimshagkerfinu því að óvenju mikil óvissa er um framvinduna.
- Til að bregðast við því tekur samningur við af samningi og er lífskjarasamningurinn framlengdur til 31. janúar 2024.

2

Krónutölu-hækkanir strax

- Í anda lífskjarasamningsins er lögð áhersla á krónutöluhækkanir sem koma strax til framkvæmda:
  - 33.000 kr. almenn hækkun og 35.000 hækkun á grunntaxta
  - Ný launatafla tekur gildi og hagvaxtarauka er flýtt

3

Vinnum markvisst að langtímasamningi

- Unnið verður markvisst að nýjum langtímasamningi á samningstímabilinu og sú vinna er nú þegar hafin. Samningurinn felur í sér áætlun um viðræður um önnur atriði en launaliðinn
- Á grundvelli þeirrar vinnu og þegar óvissu léttir skapast forsendur fyrir nýjum langtímakjarasamningi

LÍFS
KJARA
SAMNING
URINN